

Historie Skalních Orlů a skutů v Návojně (1945 - 1997)

Jak lze vyčíst ze starých kronik byl také v Návojně ihned po válce založen skautský oddíl. V kronice a v „Přehledu dějinami“ (sepsal Šedý Vlk) čteme:

„Jak v Návojně válka přešla, hned 5. 5.1945 jsme s Bohušem založili oddíl s osmi členy, který byl ohlášen skautskému ústředí. Byli to: Láďa - Ostříž, Jan, Jan Ptáček - Šedý Had a Vašek.

Zdálo se, že vše půjde dobře, ale chyba. Vesničané i hoši se smáli. Přistoupili sice ještě někteří, až jich bylo 24, ale nesvorností vesnických kluků se za krátkou dobu oddíl rozpadl a zůstalo nás šest: Bohuš, Joža, Staňa, Vojta, Jan a Láďa.“

Oddíl byl ohlášen (a pravděpodobně registrován ve středisku Uh. Brod) okrskovému vedoucímu V. Stojanovi, jak lze soudit dle dopisu uloženého v kronice.

V „Přehledu dějinami“ dále čteme:

„Tito hoši se semkli v celek a vytvořili na návrh Bohuše a Jože klub. Bylo to 29. dne měsíce mlh 1947. Ještě ten den poslal Bohuš přihlášku do tehdejšího časopisu Vpřed. 8. dne měsíce bláznivého 1947 nám došly legitimace a klubovní číslo 8296. Klub měl tehdy ještě jméno Šedý orel, ale po 3 měsících jsme jméno změnili na Skalní orlí... (S naším klubem byl založen v Návojně také klub Rezávých klíčů č. 11531, který se po založení zakrátko rozpadl).

9. dne měsíce mlh 1949 jsme za úplňku skládali na Mechové louce u Měsíčního lesa slib a tak jsme vešli do nové doby. Prožívali jsme nová dobrodružství, výpravy a hry „Za tajemstvím ledové jeskyně“, „Dobrodružství v Měsíčním údolí“, „Na měsíční chatě“, „Na vlčí hoře“ a „Slunečném údolí“. To jsou příběhy, na které se nezapomíná. 31. měsíce mlh 1950 nás navždy opustil Šedý orel, náčelník Orlů a to v době, kdy byl Šedý Vlk na vojně. Tenkrát převzal vedení klubu Jestřáb - Staňa.

Hoši rostli, ženili se, ale klub žil dál... Od roku 1965 začalo svítat...“ 9. dne měsíce bouří 1966 vznikl klub Mladí Orli, ve kterém byly již děti Skalních orlů (Vít'a, Maňa, Ivana, Petr a Anežka). V kronice Mladých Orlů je psáno: „Klub vznikl 9. měsíce bouří 1966 indiánské jeseně. Na začátku bylo 5 členů, potom jeden vystúpil a ostali čtyři členové (Šedý had, Bystrá liška, Orlí péro, Orp.). Klub se jmenuje Mladí Orli. Vařili jsme na poli lekvar a já jsem pravil, že si založíme klub. První název byl Skalní vlci, potom jsem se pomenovali Mladí Orli. Howg“.

V „Přehledu dějinami“ je dále psáno: „26. 5.1967 nám napsal po letech znovu Jaroslav Foglar, kterým nám děkoval za všechnu práci, kterou jsme udělali. 1. 5. 1966 vysílali v rozhlasu rozhovor Šedého vlka se spisovatelem Jar. Tomečkem, kde se vyprávělo o našem klubu. V té době byl obnoven junácký oddíl v Návojně...“

Iniátorem obnovení Junáka na Závřší koncem šedesátých let byl P. Tomáš Josef Martinec, který dal i podnět k setkání na sv. Hostýně. V kronice je následující zápis:

„Sobota 25. dne (dubna ?) 1968 na sv. Hostýně porada Junáckých vedoucích katolických oddílů. Zúčastnil se osobně Šedý vlk, 1. náčelník starého kmene Skalních Orlů.“

Této porady se zúčastnil i pan Antonín Beňo z Nedašova, který byl zástupcem vedoucího nově obnoveného oddílu Junáka na Závřší. Podle jeho vzpomínek ze dne 19. 2.1998 tam

Šedý Vlk

Hoši z Měsíčního údolí

byl údajně p. Huvar, dlouholetý politický vězeň, který znovu obnovoval katolického Junáka - ústřední postava tohoto setkání. Jako další zakládající vedoucí na tomto setkání byl "Pardál", který krátce po tomto setkání zemřel. Měl asi 40 let a o jeho smrti se pan Beňo dočetl v novinách. Údajně se středisko katolického Junáka mělo zřídit v Rajnochovicích, ale než k realizaci těchto plánů došlo, vše zmařila normalizace. Na Závřší nastoupila nová generace kluků a děvčat a byli jsme zaregistrováni jako 42. oddíl pod Zlínem. Vedoucím ve Zlíně, který s námi udržoval kontakt byl br. Tomáš Holčík.

V létě roku 1970 jsme společně tábořili v Měsíčním údolí. V průběhu tohoto tábora byly ale junácké oddíly na dlouhou dobu znovu zrušeny. Naše práce ale pokračovala dál.

V dubnu 1970 jsme se zaregistrovali (2 družiny - Tygři a Mustangové) jako čtenářské kluby časopisu Skaut - Junák, které fungovaly na podobném principu jako Foglarovy čtenářské kluby. Po zrušení těchto klubů jsme udržovali osobní kontakt s vedoucím naší stovky br. Františkem Rodrem, který nás koncem roku 1973 navštívil. Navštívil nás také v létě roku 1974, kdy s námi prožil několik dnů v Měsíčním údolí a na Vřatci.

V roce 1973 jsem také znovu obnovili družinu Tygrů. Klub vzkvétal a hoši prožili krásné chvíle kamarádství a her.

Westmani z Měsíčního údolí

V roce 1974 jsme se zaregistrovali pod Kluby cestovatelů při časopisu Pionýrská stezka, protože ze strany některých občanů z Návojně začaly problémy a narážky na „skauty po normalizaci“.

Mezitím se starší členové Skalních orlů zaregistrovali jako členové TISU - svaz pro ochranu přírody a krajiny. Postupně jsme začali pracovat jako členové Českého svazu ochránců přírody ve Valašských Kloboukách jako „Závřská buňka“.

Nastala osmdesátá léta. Marabů mladší vypráví:

Na jaře roku 1981 uvrátila doba natolik, že jsme založili klub Westmani z Měsíčního údolí. Bylo nás devět. Tři děvčata a šest kluků: Marabů ml., Tom, Apač, Lee, Pete, Fuk, Sýr, Řek a Padák. Většina z nás byla potomky slavných Skalních orlů. Měli jsme vlastní klubovnu. Zpočátku jsme byli v ilegality. Pak nějaký čas jako skupina mladých ochránců přírody a nakonec jako parta dobrých kamarádů.

Činnost byla bohatá, pestrá a nadšení veliké. Čerpali jsme z knih Jaroslava Foglara a knížek o skautech. Psali jsme kroniky, bodovali, hráli hry, podnikali výpravy, lovili bobříky, měli jsme letní tábory. Za pět let trvání klubu jsem měli přes 300 podniků.

Po pěti letech jsme se rozešli do života, ale vzpomínky, kroniky a občasně výpravy do přírody zůstávají.

Po převratu v listopadu 1989 nastala opět doba obnovování Junáka v republice a nové možnosti...

Ale "Závřší" si žilo svým "tradičním" způsobem dál. V dobách temna prožívali Skalní orlí ve své zemi Orlů nejslavnější doby a když byl Junák znovu obnoven, najednou zde nebyl nikdo, kdo by tu Junáka podchytil. A tak dál mladí ogaři, třetí generace Skalních orlů prožívají své příběhy, nyní již inspirované starými kronikami a příběhy. Ale jen tak volně, divoce - jak to tady bylo dlouhé roky zvykem. Nastoupil nový vedoucí Dominik a jeho družina Bobrů. 31. 5. 1993 byla posvěcena junácká vlajka při mši svaté u Jeleního zřídla.

14. 4. 1994 zažili Skalní orlí nejtěžší zkoušku, když tragicky zahynul 1. náčelník Šedý vlk. 30. 4. 1995 proběhlo, jako vzpomínka 1. výročí smrti Šedého vlka, setkání Skalních orlů a jejich nástupců po letech. Ze zakládajících členů Skalních orlů se jí zúčastnil Jestřáb, ..., Marabů, Jelen a Red.

V roce 1997 nastoupila zatím poslední generace mladých kluků. Byla zřízena klubovna v Nedašově a snad začíná znovu svítat...

